

Raport

z wynikami badań dotyczących przydatności odmian śliwy domowej (*Prunus domestica* L.) do ekologicznej produkcji owoców

Autorzy:

dr inż. Agnieszka Głowacka

dr inż. Witold Danelski

dr hab. Elżbieta Rozpara, prof. IO

Opracowanie przygotowane w ramach **zadania 7.1:**

„Doskonalenie metod ekologicznej uprawy roślin sadowniczych”

finansowanego w ramach dotacji celowej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Raport z wynikami badań dotyczących przydatności odmian śliwy domowej (*Prunus domestica* L.) do ekologicznej produkcji owoców został przygotowany na podstawie wyników uzyskanych w doświadczeniach prowadzonych w Ekologicznym Sadzie Doświadczalnym IO-PIB (ESD) w Nowym Dworze-Parceli.

Ekologiczna produkcja owoców jest bardzo wymagająca i z tego względu przed założeniem ekologicznego sadu należy dobrać odpowiedni teren, który będzie spełniał wymogi systemu uprawy, a także wymogi uprawianych gatunków roślin. Sady śliwowe, szczególnie ekologiczne, należy zakładać w cieplejszych rejonach kraju, unikając zagłębień terenu i miejsc, gdzie długo utrzymuje się mgła oraz zastoiska zimnego powietrza. Niespełnienie tych wymagań terenowych może skutkować przemarzaniem drzew i pąków kwiatowych. Pod uprawę śliw nadają się tereny o lekkim nachyleniu, zwłaszcza o ekspozycji południowo-zachodniej, zachodniej lub wschodniej. Warto unikać skłonów południowych, na których występują duże wahania temperatur między dniem i nocą, które mogą być przyczyną uszkodzeń mrozowych. Teren pod sad śliwowy powinien być osłonięty od wiatrów, najlepiej z zachowaniem naturalnego zadrzewienia i zakrzewienia wokół sadu. W przypadku braku naturalnych zadrzewień nieużytki wokół sadu można obsadzać drzewami i krzewami.

Śliwy wymagają gleb żyznych, próchnicznych (zasobnych w azot), ciepłych i przewiewnych. Wymogi te spełniają gleby piaszczysto-gliniaste, lekkie gliny, lessy i niezbyt zwarte mady. Generalną zasadą jest, że do upraw śliw nadają się gleby, na których dobrze rosną jabłonie i wiśnie.

Odmiany wybierane do sadów prowadzonych metodami ekologicznymi powinny charakteryzować się przede wszystkim odpornością lub tolerancją na ospowatość śliw, powszechnie zwaną szarką. Wskazane jest także, aby były one mało podatne na choroby grzybowe, a w szczególności na dziurkowatość liści drzew pestkowych oraz brunatną zgniliznę drzew pestkowych. Pożądanymi cechami odmian śliw wybieranych do upraw ekologicznych jest również wczesne wchodzenie drzew w okres owocowania oraz wysoka jakość owoców – atrakcyjny wygląd, dobry smak, łatwo oddzielająca się od miąższu pestka. Warto także wziąć pod uwagę sposób zagospodarowania owoców.

Przed założeniem ekologicznego sadu śliwowego należy pamiętać o najważniejszych chorobach i szkodnikach, które utrudniają uprawę śliw i czy w danej chwili istnieje możliwość ich zwalczania w tym systemie uprawy.

Do najgroźniejszych chorób śliw należy **ospowatość śliwy (szarka)** wywoływana przez wirusa PPV. Jej objawy można obserwować na liściach, owocach oraz na pniach i konarach. Na liściach powstają chlorotyczne plamy, pierścienie i smugi. Przebarwienia te są widoczne od końca kwitnienia do wczesnej jesieni. Na niedojrzałych owocach odmian podatnych na tę chorobę pojawiają się czerwono-fioletowe plamy i pierścienie. W miarę dojrzewania owoców dochodzi do ich deformacji, a miąższ staje się gąbczasty i niesmaczny. Owoce masowo opadają przed zbiorem. Na pestkach występują charakterystyczne, ciemnoczerwone plamy i pierścienie. Na owocach odmian tolerancyjnych na szarkę nie obserwuje się takich uszkodzeń. Wirus rozprzestrzeniany jest przede wszystkim przez mszyce, a także przez stosowanie zrazów i oczek pochodzących z zawirusowanych drzew podczas wegetatywnego rozmnażania (szczepienie i okulizacja). Drogą przenoszenia wirusa szarki jest również cięcie drzew bez dezynfekcji narzędzi wykorzystywanych do cięcia.

Możliwości zwalczania, ograniczania oraz zapobiegania:

- brak preparatów i środków dopuszczonych do zwalczania i ograniczania w systemie ekologicznym,
- usuwanie i palenie drzew z objawami szarki,
- dobór odmian odpornych lub tolerancyjnych na ospowatość śliwy.

Inną chorobą, powszechnie występującą na śliwach, jest **brunatna zgnilizna drzew pestkowych** wywoływana najczęściej przez grzyby *Monilinia laxa* (Aderh. et Ruhland) Honey i *Monilinia fructigena* Honey. Objawami porażenia jest najczęściej gnicie owoców, rzadko dochodzi do infekcji kwiatów czy pędów śliw. Część owoców opada i gnije pod drzewami, a niektóre pozostają na gałęziach, gdzie zasychają, ciemnieją i przekształcają się w pomarszczone, twarde mumie. Do infekcji owoców dochodzi najczęściej w okresie ich

dojrzewania, w czasie ciepłej i wilgotnej pogody. Porażane są przede wszystkim owoce z uszkodzoną skórką i na drzewach z zagęszczoną koroną.

Możliwości zwalczania, ograniczania oraz zapobiegania:

- środki zawierające związki miedzi, bakterie *Bacillus subtilis* i *Bacillus amyloliquefaciens*,
- zbieranie i niszczenie owoców z objawami brunatnej zgnilizny oraz tzw. mumii.

Uprawę śliw może utrudniać również **srebrzystość liści drzew owocowych** wywoływana przez grzyb *Chondrostereum purpureum* (Pers.) Pouzar – toksyny grzyba bytującego na drzewie sprawiają, że skórka oddziela się od tkanki mięsistej, a powstająca przestrzeń wypełnia się powietrzem, nadając liściom charakterystyczne srebrzyste zabarwienie. Początkowo srebrzenie liści może występować na pojedynczych gałęziach, a z czasem obejmuje całą koronę drzewa. Na porażonych gałęziach, konarach, a czasem także pniach, pojawiają się podłużne nekrozy. Do zakażeń może dochodzić za pośrednictwem narzędzi do cięcia drzew.

Możliwości zwalczania, ograniczania oraz zapobiegania:

- brak preparatów i środków do zwalczania i ograniczania,

- oddzielne cięcie drzew wykazujących objawy srebrzystości liści, dezynfekcja sprzętu,
- usuwanie chorych drzew

Najpoważniejszymi szkodnikami w uprawach śliwy są mszyce, owocnice oraz owocówka śliwkóweczka.

Mszyce (Aphididae) – osobniki dorosłe i larwy wysysają soki z liści, pąków i wierzchołków pędów powodując ich deformację, skręcanie, a także zanieczyszczanie spadzią. Powoduje to osłabienie plonowania oraz zmniejsza wartość handlową owoców. Mszyce są wektorami najgroźniejszej choroby wirusowej śliw – szarki. Na śliwach mogą występować: mszyca śliwowo-chmielowa *Phorodon humuli*, mszyca śliwowo-trzcinowa *Hyalopterus pruni*, mszyca śliwowo-kocankowa *Brachycaudus helichrysi*, mszyca brzoskwiniowo-ziemniaczana *Myzus persicae* oraz mszyca brzoskwiniowo-trzcinowa *Hyalopterus amygdali*.

Możliwości zwalczania, ograniczania oraz zapobiegania:

- środki zawierające kwasy tłuszczowe (C14-C20),
- środki zawierające sól potasową kwasów tłuszczowych
- olej rydzowy
- mydło ogrodnicze potasowe
- po uzyskaniu pozwolenia na użycie poza etykietowe stosowanie azadyrachtyny i pyretryn naturalnych.

Owocnice śliwowe – na śliwie występuje owocnica żółtoroga (*Hoplocampa minuta*) i owocnica jasna (*Hoplocampa flava*). Larwy owocnic wylęgają się pod koniec opadania płatków kwiatowych i wgryzają się w zawiązki owoców. Żerują w ich wnętrzu, a na powierzchni widoczne są okrągłe otwory wypełnione odchodami. Każdego roku owocnice mogą zniszczyć do kilkudziesięciu procent zawiązków.

Możliwości zwalczania, ograniczania oraz zapobiegania:

- brak dopuszczonych środków i preparatów,
- masowy odłów pułapkami lepowymi, niszczenie zasiedlonych zawiązków,
- po uzyskaniu pozwolenia na użycie poza etykietowe stosowanie spinosadu i/lub azadyrachtiny oraz doglebowo środków zawierających grzyby entomopatogeniczne.

Owocówka śliwkóweczka *Laspeyresia funebrana* – jeden z najgroźniejszych szkodników sadów śliwowych. Jej gąsienice żerują wewnątrz owoców powodując ich robaczywienie. Wcześniej porażone owoce przestają rosnąć i opadają. Owoce uszkodzone w późniejszym okresie wcześniej dojrzewają i opadają, a część pozostaje na drzewach do czasu zbioru. W sadach niechronionych owocówka może zniszczyć do kilkudziesięciu procent plonu.

Możliwości zwalczania, ograniczania oraz zapobiegania:

- brak dopuszczonych środków i preparatów,
- masowy odłów pułapkami feromonowymi,
- po uzyskaniu pozwolenia na użycie poza etykietowe stosowanie środków bakteriowych do zwalczania zwójkówek lub spinosadu.

Drzewka śliw produkowane są przede wszystkim na podkładkach generatywnych, ponieważ za pośrednictwem nasion nie przenosi się szarka. W uprawie powszechnie stosowane są dwie podkładki – siewka ałyczy i siewka ‘Węgierki Wangenheima’.

Siewka ałyczy – przydatna jest na wszystkie rodzaje gleb z wyłączeniem lekkich i dobrze zrasta się z uprawianymi odmianami śliw. Charakteryzuje się dość dobrą odpornością na choroby i szkodniki. Drzewa szczepione na tej podkładce silnie rosną, później wchodzi w okres owocowania i w pierwszych latach po posadzeniu plonują zwykle słabiej niż na podkładkach słabo rosnących.

Siewka ‘Węgierki Wangenheima’ – ma stosunkowo płytki system korzeniowy i z tego względu drzewa szczepione na tej podkładce należy sadzić na glebach żyznych, o uregulowanych stosunkach wodnych. Dobrze zrasta się ze wszystkimi odmianami śliw. Charakteryzuje się dość dobrą odpornością na choroby. Drzewa wcześniej wchodzi w okres owocowania i są plenne. Owoce są dobrej jakości i dojrzewają zwykle o kilka dni wcześniej niż na ałyczy.

Wśród odmian śliwy domowej są odmiany samopylne, częściowo samopylne oraz obcopylne. Z odmian samopylnych można zakładać kwatery jednoodmianowe, co ułatwia ochronę przed chorobami i szkodnikami, a także zbiór owoców. Odmiany obcopylne należy sadzić w towarzystwie zapylaczy. Odmiany częściowo samopylne po zapyleniu własnym pyłkiem mogą zawiązać owoce, ale ich plonowanie jest słabsze niż przy zapyleniu krzyżowym, dlatego one również powinny być sadzone w towarzystwie odmian zapylających. Dobierając zapylacze należy wybierać takie odmiany, których termin kwitnienia jest zbliżony do odmiany podstawowej. Stosunki zapyleń oraz przykładowe zapylacze dla odmian częściowo samopylnych oraz obcopylnych zamieszczono w tabeli poniżej.

Odmiana	Zapylacze
Cacanska Najbolja	Ruth Gerstetter, Cacanska Rana, Cacanska Lepotica, Stanley
Cacanska Lepotica	Odmiana samopłodna
Jubileum	Królowa Wiktorja, Excalibur, Opal
Kalipso	Odmiana częściowo samopłodna. Zapylacze: Cacanska Lepotica, Opal
Katinka	Odmiana samopłodna
Presenta	Odmiana samopłodna
Silvia	Cacanska Lepotica, Diana
Tophit	Odmiana częściowo samopłodna. Zapylacze: Węgierka Zwykła, Haroma, Topper, Presenta
Tophit Plus	Odmiana samopłodna
Vision	Stanley, President

Krótką charakterystyka odmian znajdujących się w badaniach Instytutu Ogrodnictwa – PIB

‘Cacanska Najbolja’ – odmiana średnio wytrzymała na mróz i mało podatna na choroby. Jej drzewa plonują dobrze, przeważnie corocznie. Owoce dojrzewają najczęściej w końcu sierpnia i osiągają masę ok. 60 g. Okrywa je granatowa skórka z niebieskim nalotem woskowym. Miąższ zielonożółty, zwarty, o przeciętnym smaku, bardzo łatwo oddzielający się od pestki.

‘Cacanska Lepotica’ – odmiana średnio wytrzymała na mróz oraz mało podatna na choroby. Jej drzewa plonują dobrze i regularnie. Owoce dojrzewają pod koniec pierwszej dekady sierpnia, są średniej wielkości, o masie ok. 40 g. Skórka ciemnogatowa z obfitym, jasnoniebieskim nalotem woskowym. Miąższ zielonożółty, dość jędrny, soczysty, bardzo łatwo oddzielający się od pestki.

‘Jubileum’ – odmiana wytrzymała na mróz. Jej drzewa rosną średnio silnie, plonują zwykle dobrze i regularnie. Zdarza się, że w lata obfitego plonowania owoce drobnieją i pogarsza się ich smak. Owoce dojrzewają w trzeciej dekadzie sierpnia lub w pierwszej dekadzie września. Są duże, o masie 50–70 g, owalne. Skórka różowobordowa z niebieskawym nalotem woskowym. Miąższ żółty, jędrny, smaczny, dobrze oddzielający się od pestki.

‘Kalipso’ – odmiana o dużej wytrzymałości na mróz i owocach mało podatnych na choroby powodujące ich gnicie. Jej drzewa plonują corocznie, obficie. Owoce dojrzewają na przełomie lipca i sierpnia, zwykle 2–3 dni po odmianie ‘Katinka’. Są średniej wielkości, o masie 30–40 g, szerokoowalne. Skórka niebieskofioletowa z intensywnym nalotem woskowym. Miąższ początkowo żółty, a w pełnej dojrzałości – pomarańczowożółty, zwarty, soczysty, bardzo smaczny, łatwo oddziela się od pestki.

‘Katinka’ – odmiana wytrzymała na mróz, mało podatna na choroby owoców, kory i drewna. Jej drzewa rosną średnio silnie, plonują dobrze i regularnie. Owoce dojrzewają na przełomie lipca i sierpnia. Są małe, o masie 20–28 g, kształtem przypominają węgierki. Kolor skórki od bordowoniebieskiej do granatowej. Miąższ żółty lub pomarańczowożółty, bardzo smaczny, z łatwo oddzielającą się pestką.

‘Presenta’ – odmiana wytrzymała na mróz. Jej drzewa rosną średnio silnie, plonują dobrze i regularnie. Owoce dojrzewają zwykle w pierwszej dekadzie października. W czasie deszczu pękają. Są to typowe węgierki, średniej wielkości, o masie 35–40 g. Miąższ twardy, nawet u owoców dojrzałych, żółty, z wyjątkowo dużą zawartością ekstraktu.

‘Silvia’ – odmiana średnio wytrzymała na mróz oraz mało podatna na najgroźniejsze choroby śliw. Jej drzewa plonują zwykle średnio dobrze. Owoce dojrzewają w pierwszej dekadzie sierpnia i są duże, owalne. Skórka bordowofioletowa pokryta jasnym nalotem. Miąższ żółtozielony, soczysty, smaczny. Pestka mała, łatwo oddzielająca się od miąższu.

‘Tophit’ – odmiana wytrzymała na mróz i mało podatna na szarkę. Jej drzewa rosną silnie, kwitną średnio późno, plonują dobrze, dość regularnie. Owoce osiągają dojrzałość zbiorczą zwykle w drugiej dekadzie września. Są duże, o masie 50–70 g, lekko wydłużone. Skórka niebieskofioletowa z intensywnym nalotem woskowym. Miąższ zielonkawożółty, jędrny, smaczny, dobrze oddzielający się od pestki.

‘Tophit Plus’ – odmiana dostatecznie wytrzymała na mróz. Jej drzewa rosną średnio silnie, kwitną średnio późno, owocują dobrze i corocznie. Owoce dojrzewają w trzeciej dekadzie września lub na początku października. Są duże, o masie 50–70 g, lekko wydłużone. Skórka granatowa, pokryta intensywnym nalotem woskowym. Miąższ zielonkawożółty lub żółty, jędrny, z dużą zawartością cukrów, smaczny, dobrze oddzielający się od pestki.

‘Vision’ – odmiana wytrzymała na mróz. Jej drzewa rosną silnie, kwitną późno, w okres owocowania wchodzą wcześnie. Owoce osiągają dojrzałość zbiorczą zwykle w końcu września. Są duże, o masie 60–70 g, sercowate, wydłużone, asymetryczne. Okrywa je fioletowoniebieska skórka. Miąższ żółty, średnio twardy, soczysty, smaczny, łatwo oddzielający się od pestki.

Doświadczenie

„Ocena przydatności wybranych odmian śliwy domowej tolerancyjnych na szarkę do uprawy w systemie ekologicznym”

Doświadczenie z oceną dziesięciu odmian śliwy domowej: ‘Kalipso’, ‘Katinka’, ‘Silvia’, ‘Cacanska Lepotica’, ‘Cacanska Najbolja’, ‘Jubileum’, ‘Vision’, ‘Tophit’, ‘Tophit Plus’, ‘Presenta’, założono w 2016 roku. Drzewka szczepione na siewkach ‘Węgierki Wangenheima’ posadzono w rozstawie 4,5 x 2,5 m, w czterech powtórzeniach, po trzy sztuki na poletku. Przez pierwsze 2 lata glebę w sadzie utrzymywano w ugorze mechanicznym. Od trzeciego roku w rzędach drzew pozostawiono ugor mechaniczny, a w międzyrzędziach wprowadzono murawę. Korony drzew prowadzono w formie wrzecionowej. Corocznie wiosną przeprowadzano lekkie cięcia sanitarne i odnawiające. Od pierwszego roku po posadzeniu drzewa nawadniano systemem kroplowym. Węża nawodnieniowe podwieszono pod koronami w celu ułatwienia mechanicznej uprawy gleby. Program ochrony śliw przed chorobami i szkodnikami bazował na preparatach dopuszczonych do stosowania w sadach prowadzonych w systemie ekologicznym.

Od pierwszego roku po posadzeniu regularnie oceniano stan zdrowotny drzew odmian śliwy domowej wybranych do doświadczenia. W czasie wiosennych obserwacji nie stwierdzono uszkodzeń mrozowych ani systemu korzeniowego drzew, ani ich części nadziemnej. Corocznie w czerwcu przeprowadzano lustracje pod kątem wykrycia objawów szarki. Mimo, że kilkakrotnie zdarzyły się sezony wegetacyjne, gdy obserwowano liczne kolonie mszyc będących wektorami tej groźnej choroby wirusowej, to charakterystyczne dla szarki przebarwienia liści stwierdzono tylko na dwóch drzewach odmiany ‘Vision’ i jednym drzewie odmiany ‘Cacanska Lepotica’. Porażone drzewa usunięto z doświadczenia, aby nie stanowiły źródła infekcji dla pozostałych.

Po dziesięciu latach wzrostu w warunkach uprawy w systemie ekologicznym największą powierzchnię poprzecznego przekroju pnia miały drzewa odmiany ‘Cacanska Najbolja’ a najmniejszą – ‘Katinka’ i ‘Kalipso’. Poziom plonowania drzew zmieniał się w latach badań i zależał głównie od warunków pogodowych w czasie kwitnienia. Wiosenne przymrozki, wietrzna i deszczowa pogoda oraz uszkodzenie zawiązków przez owocnice to główne przyczyny zróżnicowanych plonów uzyskiwanych w warunkach sadu ekologicznego. Uszkodzenie zawiązków przez owocnice zależało od roku badań oraz od odmiany. Największy negatywny wpływ owocnic na plonowanie śliw stwierdzono w 2025 r., gdy drzewa kwitły w terminie typowym dla gatunku, ale kwitnienie było stosunkowo mało obfite, co przełożyło się na słabe zawiązanie owoców. W tych warunkach prawie 100% zawiązków zostało uszkodzonych przez owocnice. W doświadczeniu najliczniej odławiała się owocnica żółtoroga, średnio 101,3 osobnika na termin sprawdzenia pułapki, a w mniejszej liczbie owocnica jasna (łącznie 8 osobników). Pojedyncze owoce zebrano jedynie z drzew odmiany ‘Katinka’ i ‘Presenta’.

W latach 2018-2024 największy sumaryczny plon owoców zebrano z drzew odmiany ‘Cacanska Najbolja’. Najsłabiej plonowały drzewa odmiany ‘Silvia’, a nieznacznie tylko lepiej drzewa odmiany ‘Vision’. Owoce ocenianych odmian śliwy domowej zbierano od pierwszej dekady lipca do pierwszej

dekady października. Najmniejsze były owoce odmiany ‘Katinka’, a największe – odmiany ‘Jubileum’. Nie stwierdzono obecności gąsienic owocówki śliwkóweczki w owocach najwcześniej dojrzewających odmian ‘Katinka’ i ‘Kalipso’ a tylko pojedyncze owoce zasiedlone przez szkodnika obserwowano w plonie odmian ‘Silvia’ i ‘Cacanska Lepotica’. Owoce tych odmian również rzadko gniły z powodu porażenia przez brunatną zgniliznę drzew pestkowych. Owoce średnio wcześniej dojrzewających odmian ‘Cacanska Najbolja’ i ‘Jubileum’ oraz odmian o późnym terminie dojrzewania (‘Vision’, ‘Tophit’, ‘Tophit Plus’, ‘Presenta’) były znacznie częściej zasiedlane przez gąsienice owocówki śliwkóweczki oraz silniej gniły. Najwięcej gąsienic owocówki śliwkóweczki żerowało w owocach odmiany ‘Tophit Plus’. Najbardziej podatna na porażenie przez brunatną zgniliznę drzew pestkowych była odmiana ‘Jubileum’, u której przeciętne porażenie owoców w latach 2018-2024 przekroczyło 50%. Nieco lepsza sytuacja była w przypadku odmian: ‘Vision’, ‘Tophit’, ‘Tophit Plus’ i ‘Presenta’. Rozwojowi infekcji sprzyjały sezony wegetacyjne ze stosunkowo niskimi temperaturami i obfitymi opadami deszczu utrzymującymi się w czasie dojrzewania owoców. W celu ograniczania poziomu nasilenia infekcji przez grzyby *Monilia* spp. wykonywano zabiegi środkami miedziowymi, zarejestrowanymi do stosowania w uprawach ekologicznych, ale w deszczowe lata okazały się one nieskuteczne.

Tabela. Wzrost, plonowanie oraz jakość owoców 10 odmian śliwy domowej w warunkach uprawy ekologicznej

Odmiana	PPPP ¹ [cm ²] 2025	Suma plonów 2018-24 ²	Termin dojrzewania owoców ³	Masa owocu ⁴ [g]	% uszkodzonych owoców	
					owocówka śliwkóweczka [2018-24]	brunatna zgnilizna [2018-24]
Katinka	54,5	58,6	08.07-03.08	21,0	0	2,2
Kalipso	55,3	50,6	12.07-10.08	32,9	0	2,2
Silvia	75,0	18,3	23.07-15.08	42,3	2,1	9,7
Cacanska Lepotica	72,3	45,9	24.07-19.08	45,5	3,6	9,9
Cacanska Najbolja	115,6	78,3	07.08-03.09	60,0	10,9	13,3
Jubileum	69,8	64,9	04.08-01.09	71,1	16,4	50,5
Vision	104,5	21,6	15.08-27.09	63,7	16,2	43,1
Tophit	70,6	56,3	30.08-25.09	64,3	21,7	38,9
Tophit Plus	83,9	45,4	30.08-30.09	60,3	26,9	37,3
Presenta	100,0	28,0	06.09-06.10	28,5	15,5	37,0

¹ – pole poprzecznego przekroju pnia. Pomiar wykonany na wysokości 10 cm nad miejscem szczywienia

² – brak owoców w 2025 roku

³ – termin dojrzewania od najwcześniejszego do najpóźniejszego dla danej odmiany

⁴ – masa owocu przeciętna dla lat 2018-2024

Podsumowanie i wnioski

1. Odmiana śliwy ma bardzo duże znaczenie w uprawie ekologicznej, co wprost przekłada się na stan zdrowotny drzew, wielkość plonów oraz jakość zbieranych owoców w tym systemie uprawy.
2. Pożądanymi cechami odmian śliw przydatnych do uprawy ekologicznej jest wczesne wchodzenie drzew w okres owocowania oraz wysoka jakość owoców, które powinny być atrakcyjne, wolne od chorób i szkodników, smaczne, a ich pestka powinna dobrze oddzielać się od miąższu.
3. Najgroźniejszą chorobą utrudniającą uprawę śliw w sadzie ekologicznym jest ospowatość śliwy (szarka), dlatego odmiany śliw przeznaczone do uprawy ekologicznej powinny charakteryzować się dużą tolerancją, a jeszcze lepiej odpornością na wirusa szarki.
4. Do ekologicznej uprawy powinny być wybierane odmiany mało podatne na choroby grzybowe, a w szczególności na brunatną zgniliznę drzew pestkowych.
5. Groźnymi szkodnikami, trudnymi do zwalczenia w sadzie śliwowym, są mszyce (wektory szarki), owocnica żółtoroga i jasna oraz owocówka śliwkóweczka.
6. Na podstawie dotychczasowych obserwacji i uzyskanych wyników badań można stwierdzić, że większą przydatność do ekologicznego systemu uprawy wykazują odmiany śliwy domowej o wczesnym terminie dojrzewania, takie jak: 'Katinka', 'Kalipso' i 'Cacanska Lepotica', które pozwalają na uzyskanie wysokiej jakości owoców. Warta uwagi jest również 'Cacanska Najbolja' – odmiana dobrze plonująca w warunkach sadu ekologicznego, o średnio wczesnym terminie dojrzewania owoców, które są niepodatne na gnicie, problemem może być jednak ich zasiedlanie przez gąsienice owocówki śliwkóweczki.
7. W celu doskonalenia doboru odmian śliw do uprawy w systemie ekologicznym niezbędna jest ocena innych, nowych odmian, w tym odmian odpornych na szarkę.